

Spis treści

Podatkowe i bilansowe zamknięcie roku 2023

Przejdz do produktu na **[ksiegarnia.beck.pl](https://www.ksiegarnia.beck.pl)**

Spis treści

Wykaz autorów	XXXIII
Wykaz skrótów	XXXVII
Wykaz literatury	LI
Wprowadzenie	LIII
Część I. Wybrane zagadnienia związane z zamknięciem roku	
Rozdział I. Zamknięcie ksiąg rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego (Artur Hołda)	3
1. Sporządzanie sprawozdania finansowego	3
2. Rok obrotowy i jego ewentualne zmiany	3
3. Harmonogram prac związanych z zamknięciem 2023 r.	4
Rozdział II. Polityka rachunkowości, zmiana zasad (polityki) rachunkowości (Anna Staszek)	7
1. Wprowadzenie	7
2. Hierarchia zasad rachunkowości stosowanych w Polsce	7
3. Istota polityki rachunkowości	9
4. Dokumentacja zasad rachunkowości	10
5. Informacja dodatkowa sprawozdania finansowego	10
6. Ciągłość stosowania zasad rachunkowości	11
6.1. Zagadnienia ogólne	11
6.2. Zmiany zasad polityki rachunkowości	11
6.2.1. Przypadki uzasadniające zmianę zasad rachunkowości	11
6.2.2. Przypadki nieuzasadniające zmiany zasad rachunkowości	12
6.2.3. Postępowanie w razie zmiany zasad (polityki) rachunkowości	12
7. Uproszczenia w rachunkowości a polityka rachunkowości	16
7.1. Informacje ogólne	16
7.2. Zmiana zasad (polityki) rachunkowości w związku z wprowadzeniem nowych uproszczeń	16
Rozdział III. Dane porównawcze wykazywane w sprawozdaniu (Małgorzata Białas, Anna Staszek)	18
1. Obowiązek wykazywania danych porównawczych	18
2. Dane porównawcze w sytuacji, gdy okresy sprawozdawcze są różnej długości	18
3. Jednostki, które nie muszą wykazywać danych za poprzedni okres sprawozdawczy	19
4. Spełnienie warunku porównywalności	19
4.1. Zakłócenia porównywalności danych sprawozdawczych	20
4.2. Retrospektywne doprowadzanie danych do porównywalności	21
5. Zdarzenia, które nie oznaczają zakłócenia porównywalności danych	22
Rozdział IV. Błędy lat ubiegłych (Anna Staszek, Małgorzata Białas)	23
1. Rodzaje błędów	23
2. Korygowanie błędów	24
Rozdział V. Wartość szacunkowa (Małgorzata Białas)	29
1. Pojęcie wartości szacunkowych	29
2. Wartości szacunkowe w sprawozdaniu finansowym	30
3. Weryfikacja wartości szacunkowych	30
4. Pojęcie wartości godziwej	32

5. Zastosowanie wartości godziwej	32
6. Metody ustalania wartości godziwej	35
6.1. Metody ustalania wartości godziwej według polskich standardów	35
6.2. Metody ustalania wartości godziwej według międzynarodowych standardów rachunkowości	37
7. Ujawnienia w sprawozdaniach finansowych dotyczące wartości godziwej	39
Rozdział VI. Zdarzenia po dacie bilansu (Małgorzata Białaś, Anna Staszek)	41
1. Definicja zdarzenia po dniu bilansowym	41
2. Pojęcie istotności w kontekście zdarzeń po dniu bilansowym	41
3. Rodzaje zdarzeń po dniu bilansowym	42
3.1. Zdarzenia dostarczające dowodów na istnienie określonego stanu na dzień bilansowy	42
3.2. Zdarzenia wskazujące na stan zaistniały po dniu bilansowym	43
4. Ujęcie w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym zdarzeń po dniu bilansowym	43
5. Pandemia COVID-19, stan wojny na Ukrainie a zdarzenia po dniu bilansowym	46
Rozdział VII. Obowiązek badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta (Artur Hołda)	49
1. Zagadnienia ogólne	49
2. Jednostki podlegające obowiązkowemu badaniu sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta	49
3. Biegły rewident a firma audytorska	50
4. Wybór biegłego rewidenta	51
5. Umowa o badanie sprawozdania finansowego	52
5.1. Termin podpisania umowy o badanie sprawozdania finansowego	53
5.2. Okres, na jaki jest zawierana umowa o badanie sprawozdania finansowego	53
5.3. Osoby uprawnione do zawarcia umowy o badanie sprawozdania finansowego	53
6. Bezstronność i niezależność biegłego rewidenta	53
7. Rozwiązywanie umowy o badanie sprawozdania finansowego	55
8. Niedopełnienie obowiązku badania sprawozdania finansowego	55
9. Dokumentacja z badania sprawozdania finansowego	56
10. Badanie sprawozdań finansowych w dobie pandemii COVID-19 i wojny na Ukrainie	57
11. Planowane zmiany w zakresie standardów audytu wewnętrznego	58
Rozdział VIII. Ogłoszanie sprawozdań finansowych (Artur Hołda)	60
1. Udostępnianie sprawozdań finansowych	60
2. Zatwierdzanie sprawozdań finansowych	60
3. Ujmowanie w księgach podziału zysku	61
4. Ogłoszanie sprawozdań finansowych	62
Rozdział IX. Składanie sprawozdań do Krajowego Rejestru Sądowego (Artur Hołda)	64
1. Obowiązek złożenia sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego	64
2. Termin i sposób złożenia sprawozdania finansowego	64
3. Struktura Krajowego Rejestru Sądowego	65
4. Jednostki zwolnione z obowiązku złożenia sprawozdania finansowego do Krajowego Rejestru Sądowego	65
5. Sankcje związane z niedopełnieniem obowiązków w zakresie sprawozdań finansowych	66
6. Odpowiedzialność za niezłożenie sprawozdania	67
7. Korekta złożonych dokumentów do KRS dotyczących sprawozdania finansowego	67
8. Złożenie sprawozdania finansowego a przekształcenie formy organizacyjno-prawnej podmiotu	67
9. Składanie sprawozdań w formie elektronicznej	68
10. Złożenie sprawozdania finansowego do KRS – krok po kroku	69
Rozdział X. E-sprawozdania (Artur Hołda)	71
1. Wprowadzenie	71
2. Struktura logiczna sprawozdania finansowego	71
3. Podpisywanie sprawozdania finansowego	73
3.1. Formy podpisów	73
3.2. Osoby składające podpisy	73
3.3. Data sporządzenia sprawozdania finansowego i daty podpisu sprawozdania	74
3.4. Odczytywanie oraz weryfikacja poprawności podpisów złożonych pod sprawozdaniem finansowym	75
3.5. Elektroniczne sprawozdania z badania sprawozdania finansowego	75
4. Składanie sprawozdań finansowych	76
5. Przechowywanie sprawozdań finansowych	76

6. Najważniejsze informacje – podsumowanie	77
Rozdział XI. Odpowiedzialność za sporządzanie sprawozdań finansowych oraz prowadzenie ksiąg rachunkowych (Artur Hołda)	78
1. Odpowiedzialność karna wynikająca z ustawy o rachunkowości	78
1.1. Zagadnienia ogólne	78
1.2. Podsumowanie – sankcje karne wynikające z ustawy o rachunkowości	81
2. Odpowiedzialność karna wynikająca z Kodeksu karnego skarbowego	82
3. Odpowiedzialność karna wynikająca z Kodeksu karnego	83
4. Odpowiedzialność wynikająca z Kodeksu pracy	84
5. Odpowiedzialność kierownika jednostki oraz członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego	84
5.1. Odpowiedzialność kierownika jednostki	84
5.2. Odpowiedzialność członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego	85
5.3. Odpowiedzialność karna osób (podmiotów) przejmujących odpowiedzialność za określone obowiązki z zakresu rachunkowości	85
5.4. Odpowiedzialność biegłego rewidenta	86
5.5. Odpowiedzialność dyrektora finansowego i księgowego	86
6. Odszkodowanie otrzymane z polisy biura rachunkowego w księgach rachunkowych poszkodowanego	87
Rozdział XII. Faktyczne lub formalne zaprzestanie działalności a domniemanie kontynuacji działalności w prawie bilansowym (Artur Hołda, Rafał Marciniak)	88
1. Wprowadzenie	88
2. Znaczenie informacji zamieszczanych w sprawozdaniu finansowym	88
3. Obowiązkowe uznanie jednostki za niezdolną do kontynuowania działalności	91
4. Uzasadnienie domniemania, że działalność będzie kontynuowana	93
Rozdział XIII. Testowanie na utratę wartości kluczowych aktywów (Artur Hołda, Magdalena Konat-Staniek)	97
1. Wprowadzenie	97
2. Procedura ustalania odpisu aktualizującego wycenę	97
3. Identyfikacja kluczowych aktywów podlegających odpisowi aktualizującemu	98
4. Test na utratę wartości kluczowych aktywów	99
5. Ustalanie odpisów aktualizujących wartość aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne pojedynczo	99
5.1. Aktywa wyceniane w wartości rynkowej, godziwej lub metodą praw własności	99
5.2. Aktywa wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty i w skorygowanej cenie nabycia	101
5.3. Aktywa wyceniane w cenie nabycia (zakupu), w koszcie wytworzenia lub w wartości przeszacowanej	103
5.4. Ustalenie odpisu aktualizującego wartość aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne grupowo	106
Rozdział XIV. Organizacja czynności związanych z zamknięciem roku obrotowego oraz uproszczenia w sporządzaniu sprawozdań finansowych (Maciej Tuszkiewicz)	108
1. Organizacja czynności związanych z zamknięciem roku obrotowego	108
1.1. Przegląd przygotowawczy regulacji w jednostce	108
1.2. Sprawdzenie (weryfikacja) uprawnień do stosowania uproszczeń w sprawozdaniu finansowym	108
1.2.1. Zagadnienia ogólne	108
1.2.2. Jednostki małe	109
1.2.3. Jednostki mikro	111
1.2.4. Przyjęcie statusu jednostki małej lub mikro oraz uproszczeń w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego	112
1.3. Podpisanie umowy o badanie sprawozdania finansowego	113
1.4. Czynności związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji i badaniem wstępny	113
1.5. Czynności na przełomie roku obrotowego	114
2. Harmonogram organizacji zamknięcia roku obrotowego	114
Rozdział XV. Praktyczne przygotowanie ksiąg rachunkowych do badania przez biegłego rewidenta – etapy zamknięcia ksiąg rachunkowych i podatkowych (Jadwiga Szczotka)	116
1. Badanie wstępne	116
2. Badanie właściwe (zasadnicze)	117
2.1. Elementy i obszary sprawozdania finansowego	117
2.2. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	117
2.3. Bilans	118
2.3.1. Obszar „Wartości niematerialne i prawne”	118
2.3.2. Obszar „Rzeczowe aktywa trwałe”	119

2.3.3. Obszar „Należności długoterminowe”	120
2.3.4. Obszar „Inwestycje długoterminowe”	120
2.3.5. Obszar „Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	120
2.3.6. Obszar „Zapasy”	121
2.3.7. Obszar „Należności krótkoterminowe”	121
2.3.8. Obszar „Inwestycje krótkoterminowe”	122
2.3.9. Obszar „Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe”	122
2.3.10. Obszary „Należne wpłaty na kapitał podstawowy” oraz „Udziały (akcje) własne”	122
2.3.11. Obszar „Kapitał (fundusz) własny”	122
2.3.12. Obszar „Rezerwy na zobowiązania”	123
2.3.13. Obszar „Zobowiązania długoterminowe”	123
2.3.14. Obszar „Zobowiązania krótkoterminowe”	124
2.3.15. Obszar „Rozliczenia międzyokresowe (Pasywa)”	124
2.4. Rachunek zysków i strat	125
2.4.1. Obszar „Przychody”	125
2.4.2. Obszar „Koszty”	125
2.5. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym	126
2.6. Rachunek przepływów pieniężnych	126
2.7. Dodatkowe informacje i objaśnienia	126

Część II. Bilans

Rozdział I. Środki trwałe (Artur Hołda, Anna Staszek)	131
1. Środki trwałe w ujęciu bilansowym	131
1.1. Definicja środków trwałych i ich ujęcie w strukturze bilansu	131
1.2. Kryteria zakwalifikowania aktywa jako środka trwałego	132
1.3. Akty prawne uzupełniające definicję środka trwałego	134
1.3.1. Różnice między finansową a techniczną definicją budowy	134
1.3.2. Obiekty budowlane a nieruchomości. Definicja nieruchomości	135
1.3.3. Budynek a budowla	135
1.3.4. Obiekty liniowe	136
1.3.5. Urządzenia budowlane oraz wyposażenie techniczne będące elementami obiektów budowlanych	137
1.3.6. Praktyczne wykorzystanie przepisów technicznych przy ujmowaniu i wycenie środków trwałych na przykładzie budynków	137
1.4. Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)	138
1.5. Ulepszenia w obcych środkach trwałych	138
1.6. Inwentarz żywego	139
2. Środki trwałe zgodnie z przepisami podatkowymi	140
3. Środki trwałe – leasing, najem, dzierżawa	140
3.1. Warunki ujmowania obcych środków trwałych w prawie bilansowym	140
3.2. Uproszczenia – jednostki małe, mikro	142
3.3. Środki trwałe użytkowane na podstawie umowy leasingu, najmu, dzierżawy a przepisy podatkowe	142
4. Aktywa niskocenne	142
4.1. Zakwalifikowanie niskocennych aktywów jako środek trwały	142
4.2. Aktywa niskocenne a przepisy podatkowe	144
4.3. Ustalanie istotności dla niskocennych środków trwałych	145
4.4. Inwentaryzacja aktywów niskocennych	146
5. Aktywa o dużej wartości początkowej użytkowane przez jednostkę krócej niż rok	146
6. Początkowe ujęcie środka trwałego, ustalenie wartości początkowej	147
6.1. Cena nabycia i koszt wytworzenia środka trwałego	147
6.2. Ustalenie wartości początkowej – szczególne przypadki	155
6.2.1. Wartość początkowa środków trwałych pozyskanych w drodze darowizny	155
6.2.2. Wartość początkowa środków trwałych sfinansowanych z dotacji	155
6.2.3. Wartość początkowa inwestycji w obcych środkach trwałych	155
6.2.4. Wartość początkowa środków trwałych wniesionych aportem przez wspólników	155
6.2.5. Wartość początkowa środków trwałych ujętych początkowo jako materiały i odpisanych w koszty	155

6.2.6. Wartość początkowa nabytych środków trwałych, w których jednostka uprzednio dokonała ulepszenia (ulepszenia w obcych środkach trwałych)	156
6.2.7. Wartość początkowa środka trwałego użytkowanego na podstawie umowy leasingu finansowego	156
6.2.8. Wartość początkowa środka trwałego ujawnionego podczas inventaryzacji	156
6.2.9. Wartość początkowa środka trwałego pozyskanego przez przekwalifikowanie z nieruchomości inwestycyjnej	156
6.2.10. Wartość początkowa gruntu pozyskanego w wyniku przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności	156
6.2.11. Uzyskanie nowego środka trwałego przez wymianę posiadanego środka trwałego w ramach gwarancji	157
6.2.12. Uzyskanie środka trwałego pozyskanego w drodze wymiany barterowej	157
6.2.13. Import środka trwałego – ustalenie wartości początkowej	159
6.2.14. Środek trwałej ujęty początkowo jako koszt okresu	159
6.2.15. Uzyskanie środka trwałego pozyskanego w drodze remontu	159
6.2.16. Uzyskanie nowego środka trwałego przez wyremontowanie zakupionego budynku wymagającego remontu	160
6.3. Ustalenie wartości początkowej zgodnie z przepisami podatkowymi	160
6.4. Zaniechanie budowy środka trwałego	161
7. Moment przyjęcia środka trwałego do używania	161
7.1. Tworzenie sieciowych obiektów środka trwałego	162
8. Wycena śródbilansowa	162
8.1. Ogólne zasady zmian wartości środka trwałego w trakcie roku obrotowego	162
8.2. Planowane odpisy amortyzacyjne	162
8.2.1. Ogólne zasady amortyzacji	162
8.2.2. Stawka, okres i metoda amortyzacji	164
8.2.3. Amortyzacja liniowa i degresywna	166
8.2.4. Podwyższanie stawek amortyzacyjnych	167
8.2.5. Obniżanie stawek amortyzacyjnych	168
8.2.6. Indywidualne stawki amortyzacyjne	169
8.2.7. Specjalny fundusz inwestycyjny – możliwość szybszego rozliczenia amortyzacji	170
8.2.8. Amortyzacja i inne koszty związane z samochodem osobowym	171
8.2.9. Amortyzacja lokal i budynków mieszkalnych – amortyzacja zgodnie z przepisami podatkowymi	172
8.2.10. Amortyzacja podatkowa środków trwałych nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej	175
8.3. Uproszczenia i dokonywanie jednorazowych odpisów zgodnie z prawem podatkowym	175
8.3.1. Amortyzacja jednorazowa	175
8.3.2. Amortyzacja niezaliczana do kosztów uzyskania przychodów	176
8.4. Okresowa weryfikacja okresu i stawek amortyzacji	179
8.5. Zakończenie amortyzacji	179
8.5.1. Moment ostatniego odpisu	179
8.5.2. Wznowienie amortyzacji	180
8.5.3. Zakończenie amortyzacji zgodnie z przepisami podatkowymi	180
8.5.4. Amortyzacja w przypadku chwilowego zaprzestania używania środków trwałych	180
8.6. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	181
8.6.1. Warunki dokonania odpisów wartości	181
8.6.2. Ewidencja odpisu z tytułu trwałej utraty wartości	182
8.6.3. Odwrócenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości	182
8.6.4. Odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z przepisami podatkowymi	182
9. Ulepszenie środka trwałego	183
9.1. Warunki bilansowe uznania podjętych nakładów za ulepszenie	183
9.2. Skutki ulepszenia środka trwałego	183
9.3. Ulepszenie zgodnie z przepisami podatkowymi	183
9.4. Ulepszenie środka trwałego zamortyzowanego w 100%	184
9.5. Część składowa, peryferyjna i dodatkowa	185
10. Remont i konserwacja	186
10.1. Warunki uznania podjętych nakładów za remont	186
10.2. Rozliczanie wydatków na remont	186
10.3. Remont zgodnie z przepisami podatkowymi	187
11. Części zamienne	188

12. Aktualizacja wyceny środków trwałych na podstawie odrębnych przepisów	188
13. Wycofanie środka trwałego z ksiąg rachunkowych	188
13.1. Zasady wycofania środka trwałego i jego ewidencja	188
13.2. Rozchód środka trwałego zgodnie z przepisami podatkowymi	189
14. Wycena na dzień bilansowy	189
15. Inwentaryzacja środków trwałych	190
16. Zmiany w opodatkowaniu nieruchomości	190
17. Wykazywanie środków trwałych w sprawozdaniu finansowym	190
Rozdział II. Aktywa biologiczne (Artur Hołda)	193
1. Definicja aktywów biologicznych i ich ujęcie w strukturze bilansu	193
2. Ujęcie aktywów biologicznych zgodnie z przepisami podatkowymi	193
2.1. Podział na koszty bezpośrednie i pośrednie	195
2.2. Działalność rolnicza a specjalne działy produkcji rolnej	195
3. Początkowe ujęcie aktywów biologicznych i ustalenie ich wartości początkowej	196
3.1. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów trwałych produkcji zwierzęcej	197
3.2. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów trwałych produkcji roślinnej	197
3.3. Początkowe ujęcie biologicznych aktywów obrotowych produkcji zwierzęcej	198
3.4. Koszttworzenia aktywów biologicznych	198
3.4.1. Ustalanie kosztu tworzenia aktywów biologicznych	198
3.4.2. Możliwość stosowania uproszczeń w zakresie kalkulacji kosztu tworzenia aktywa biologicznego	199
3.4.3. Szczegółowe zasady ustalania kosztu tworzenia aktywów biologicznych w produkcji zwierzęcej	200
3.4.4. Szczegółowe zasady ustalania kosztu tworzenia aktywów biologicznych w produkcji roślinnej	200
3.4.5. Produkty łączne	201
4. Wycena na dzień bilansowy	201
4.1. Wycena biologicznych aktywów trwałych	202
4.1.1. Wycena biologicznych aktywów trwałych w produkcji zwierzęcej	202
4.1.2. Wycena biologicznych aktywów trwałych w produkcji roślinnej, w tym sadowniczej	202
4.2. Wycena biologicznych aktywów obrotowych	203
4.2.1. Wycena produktów rolniczych uzyskanych z produkcji zwierzęcej	203
4.2.2. Szczegółowe zasady klasyfikowania zwierząt do aktywów obrotowych i ich wycena	203
4.2.3. Wycena biologicznych aktywów obrotowych produkcji roślinnej	204
5. Ustalenie przychodów ze sprzedaży i kosztów tworzenia sprzedanych produktów rolniczych	204
6. Uwzględnienie regulacji dotyczących aktywów biologicznych w polityce rachunkowości	205
7. Inwentaryzacja aktywów biologicznych	205
8. Dokumentacja związana z aktywami biologicznymi	205
9. Wyłączenie składnika aktywów biologicznych z ewidencji	206
10. Wykazywanie aktywów biologicznych w sprawozdaniu finansowym	206
Rozdział III. Wartości niematerialne i prawne (Artur Hołda)	208
1. Definicja wartości niematerialnych i prawnych i ich ujęcie w strukturze bilansu	208
2. Kryteria zakwalifikowania aktywa jako wartości niematerialnych i prawnych	209
3. Wartości niematerialne i prawne zgodnie z przepisami podatkowymi	210
4. Wartości niematerialne i prawne – leasing, najem, dzierżawa	213
5. Koszty zakończonych prac rozwojowych	214
5.1. Koszty prac rozwojowych	214
5.2. Prace rozwojowe	214
5.3. Prace rozwojowe a prace badawcze	215
5.4. Koszty prac rozwojowych zgodnie z przepisami podatkowymi	215
5.5. Ulga na działalność badawczo-rozwojową	217
5.5.1. Ulga w podatku dochodowym od osób prawnych	217
5.5.2. Ulga w podatku dochodowym od osób fizycznych	218
6. Wartość firmy	219
6.1. Metody określania wartości firmy	219
6.2. Metody określania wartości godziwej	219
6.3. Wartość firmy zgodnie z przepisami podatkowymi	221

7. Aktywa niskocenne	221
7.1. Zakwalifikowanie niskocennych aktywów do wartości niematerialnych i prawnych	221
7.2. Wartości niematerialne i prawne niskocenne zgodnie z przepisami podatkowymi	222
8. „Niewidzialne” wartości niematerialne	222
9. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych, ustalenie wartości początkowej	222
9.1. Ustalenie wartości początkowej na poziomie ceny nabycia	222
9.2. Ustalenie wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych	223
9.2.1. Darowizna	223
9.2.2. Dotacja	223
9.2.3. Wniesienie aportem przez wspólników	223
9.2.4. Leasing finansowy	223
9.3. Wycena zakończonych prac rozwojowych i ich wartość początkowa	223
9.4. Ustalenie wartości początkowej i przyjęcie zgodnie z przepisami podatkowymi	223
10. Wycena bilansowa	224
10.1. Zasady ogólne umorzenia wartości niematerialnych i prawnych	224
10.2. Rozpoczęcie amortyzacji	224
10.3. Okres i roczna stawka amortyzacji	224
10.4. Metody amortyzacji	225
10.5. Amortyzacja niezaliczana do kosztów uzyskania przychodów	225
10.6. Amortyzacja kosztów zakończonych prac rozwojowych	225
10.7. Amortyzacja wartości firmy	226
10.8. Okresowa weryfikacja okresu i stawek amortyzacji	226
10.9. Zakończenie amortyzacji	227
10.10. Odpisy z tytułu utraty wartości	227
10.11. Ulepszenie i aktualizacja wyceny wartości niematerialnych i prawnych	228
11. Wycofanie wartości niematerialnych i prawnych z ksiąg rachunkowych	228
12. Wycena na dzień bilansowy	228
13. Wykazywanie wartości niematerialnych i prawnych w sprawozdaniu finansowym	229
Rozdział IV. Prace badawczo-rozwojowe (Artur Hołda, Paweł Łojek)	230
1. Definicja prac badawczo-rozwojowych oraz działalności innowacyjnej	230
2. Rozpoznanie prac badawczo-rozwojowych na gruncie prawa podatkowego	231
3. Współpraca z instytucjami państwowymi w zakresie dofinansowań prac badawczo-rozwojowych	232
4. Ulgi badawczo-rozwojowe w przepisach o PIT oraz CIT	233
4.1. Ulga B+R w podatku CIT	235
4.2. Ulga B+R w podatku PIT	235
4.3. Ulga IP Box	236
4.4. Możliwość rozliczenia kosztów kwalifikowanych w kolejnych latach	238
4.5. Ulga na prototyp	238
4.6. Ulga na innowacyjnych pracowników	240
5. Ewidencja księgowa i podatkowa prac badawczo-rozwojowych oraz dokumentacja	240
6. Ujawnienie kosztu wytworzenia efektu prac rozwojowych w sprawozdaniu finansowym	245
7. Prezentacja prac badawczo-rozwojowych w sprawozdaniu finansowym	246
Rozdział V. Należności długoterminowe (Anna Staszek)	247
1. Podstawowe definicje	247
1.1. Definicja należności długoterminowych i ich ujęcie w strukturze bilansu	247
1.2. Pojęcie należności długoterminowych	248
2. Początkowe ujęcie należności długoterminowych	249
3. Wycena na dzień bilansowy	249
3.1. Wycena należności z zachowaniem zasady ostrożności	249
3.2. Różnice kursowe	249
3.3. Odpisy aktualizujące wartość należności długoterminowych	250
3.4. Odpisy aktualizujące wartość należności długoterminowych, zmiany związane z pandemią – stan prawny obowiązujący w 2023 r.	251
4. Wycofanie należności długoterminowych z ksiąg rachunkowych	252
5. Wykazywanie należności długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	253
Rozdział VI. Zapasy (Artur Hołda)	255
1. Podstawowe definicje	255

1.1. Ujęcie strukturalne zapasów	255
1.2. Definicja zapasów	255
1.3. Bilansowa struktura zapasów	256
2. Początkowe ujęcie zapasów, ustalenie ich wartości początkowej	257
2.1. Wycena materiałów i towarów	257
2.1.1. Zagadnienia ogólne	257
2.1.2. Cena nabycia materiału lub towaru	257
2.1.3. Ewidencja towarów w cenach ewidencyjnych	258
2.1.4. Uproszczenia	258
2.2. Wycena wyrobów gotowych, półproduktów i produkcji w toku	258
2.2.1. Koszt wytworzenia	258
2.2.2. Koszty zmienne, stałe i mieszane	259
2.2.3. Wycena produktów ubocznych	259
2.2.4. Normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych	259
2.2.5. Koszty niewykorzystanych zdolności produkcyjnych	260
2.2.6. Uproszczenia	261
2.3. Wycena zapasów w szczególnych sytuacjach	262
2.3.1. Skorygowana cena sprzedaży netto	262
2.3.2. Darowizna	262
2.3.3. Aport	262
2.3.4. Ujęcie gwarancji jako pozycji zapasów	262
2.3.5. Nadwyżki i niedobory	263
2.3.6. Wartość zapasów w przypadku transakcji nabycia przedsiębiorstwa	264
3. Ewidencja magazynowa zapasów	264
3.1. Ewidencja magazynowa materiałów	264
3.2. Ewidencja magazynowa towarów	264
3.3. Ewidencja magazynowa wyrobów gotowych	264
3.4. Podział kosztów wytworzenia na produkty gotowe i produkcję niezakończoną	264
3.5. Skutki podatkowe likwidacji nierotujących zapasów	265
4. Wycena rozchodu zapasów	265
4.1. Metody wyceny rozchodu zapasów	265
4.2. Kryteria wyboru metody wyceny rozchodu	266
5. Wycena na dzień bilansowy	267
5.1. Wycena według cen nabycia lub kosztów wytworzenia	267
5.2. Wycena według cen ewidencyjnych i kosztów normatywnych	267
5.3. Wycena projektów typowych	267
5.4. Wycena półproduktów w produkcji małoseryjnej lub jednostkowej	268
5.5. Wycena inwentarza żywego zaliczanego do aktywów obrotowych	268
5.6. Wycena niezakończonych usług	268
5.7. Odpisy z tytułu utraty wartości	269
5.7.1. Zasady wyceny zapasów na dzień bilansowy	269
5.7.2. Aktualizacja wyceny materiałów	269
5.7.3. Grupowanie zapasów	269
5.7.4. Metody ustalania odpisów aktualizujących	269
5.7.5. Odwrócenie odpisów aktualizujących	270
5.7.6. Regulacje podatkowe	270
6. Rabaty, skonta i bonifikaty w wycenie zapasów	270
6.1. Podstawowe definicje	270
6.2. Rabaty, obniżki, opusty – kontekst KSR 15	271
6.3. Rabat cenowy	271
6.4. Rabat towarowy	271
7. Wykazywanie zapasów w sprawozdaniu finansowym	272
Rozdział VII. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów (Artur Hołda)	274
1. Podstawowe definicje	274
2. Wyszczególnienie typowych wydatków stanowiących czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	275
3. Ujmowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów zgodnie z przepisami podatkowymi	275
4. Ujmowanie rozliczeń międzyokresowych kosztów – objaśnienie szczegółowych pozycji	277
4.1. Koszty prac rozwojowych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów	277

4.2. Kosztytworzenia niezakończonych kontraktów długoterminowych	278
5. Ujmowanie rozliczeń międzyokresowych kosztów na kontach zespołu „4” i „5” i ich wycofywanie z ksiąg rachunkowych	278
6. Wycena bilansowa i inwentaryzacja	280
7. Ujmowanie czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w bilansie	280
8. Uproszczona prezentacja rozliczeń międzyokresowych kosztów	281
8.1. Uproszczenia dla jednostek małych	281
8.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	281
Rozdział VIII. Należności krótkoterminowe (Artur Hołda, Anna Staszek)	282
1. Podstawowe definicje	282
1.1. Należności krótkoterminowe w strukturze bilansu	282
1.2. Pojęcie należności oraz ich skutki bilansowe i podatkowe	282
1.3. Pojęcie należności krótkoterminowych	283
2. Początkowe ujęcie należności krótkoterminowych	283
3. Data powstania przychodu	283
3.1. Informacje wstępne	283
3.2. Moment ujmowania przychodu zgodnie z przepisami podatkowymi	284
3.2.1. Przychód a usługi świadczone w okresach rozliczeniowych	285
3.2.2. Przedpłaty a moment powstania przychodu	285
3.2.3. Metoda kasowa rozliczania przychodów	286
3.3. Moment ujmowania przychodu zgodnie z KSR	286
3.4. Rozliczenie zaliczek na podatek dochodowy	287
4. Wycena na dzień bilansowy	287
4.1. Kwota wymagająca zapłaty	287
4.1.1. Kompensata	289
4.2. Różnice kursowe	290
4.2.1. Różnice kursowe w ujęciu bilansowym	290
4.2.2. Różnice kursowe w ujęciu podatkowym	290
4.3. Odpisy aktualizujące wartość należności krótkoterminowych	290
4.3.1. Istota korzyści ekonomicznych z należności i jej skutki	290
4.3.2. Ocena prawdopodobieństwa zapłaty należności	290
4.3.3. Indywidualne lub grupowe odpisy aktualizujące	291
4.3.4. Ustalenie odpisu ogólnego „grupowego”	291
4.3.5. Ewidencja odpisów	292
4.3.6. Odwrócenie odpisu	292
4.3.7. Odpisy z tytułu utraty wartości a przepisy podatkowe	292
5. Wycofanie należności z ksiąg rachunkowych	293
5.1. Moment wycofania należności	293
5.2. Uregulowanie należności przez dłużnika	293
5.3. Kompensata należności z zobowiązaniami	293
5.4. Wygaśnięcie należności z powodu jej przedawnienia, umorzenia lub uznania za nieosiągalną	294
5.4.1. Wyksiegowanie należności utraconych	294
5.4.2. Umorzenie należności	295
5.4.3. Przedawnienie należności	295
5.5. Uregulowanie należności przez przekazanie dobra lub wykonanie usługi	296
6. Wykazywanie należności krótkoterminowych w sprawozdaniu finansowym	297
6.1. Ujmowanie informacji o należnościach w informacji dodatkowej	298
Rozdział IX. Kapitały (Paweł Ożga)	299
1. Podstawowe definicje	299
2. Prezentacja w bilansie	300
3. Kapitał (fundusz) podstawowy (A.I.)	300
3.1. Informacje wstępne	300
3.2. Podwyższenie kapitału zakładowego	302
3.3. Obniżenie kapitału zakładowego	303
4. Kapitał (fundusz) zapasowy (A.IV.)	305
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (A.V.)	306
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (A.VI.)	310

7. Zysk (strata) z lat ubiegłych (A.VII.)	311
8. Zysk (strata) netto (A.VIII.)	312
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (A.IX.)	312
10. Kapitały wydzielone	313
11. Podatek od czynności cywilnoprawnych	313
12. Podatek dochodowy a kapitały	315
12.1. Zagadnienia ogólne	315
12.2. Podwyższenie kapitału podstawowego	317
12.3. Dopłaty do kapitału	317
12.4. Koszty utworzenia lub podwyższenia kapitału podstawowego	318
12.5. Obniżenie kapitału podstawowego	318
12.6. Połączenie spółek	320
12.7. Pokrycie strat kapitałem	320
Rozdział X. Rezerwy i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów (Artur Hołda, Anna Staszek)	322
1. Podstawowe definicje	322
1.1. Definicja rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz ich ujęcie w strukturze bilansu	322
1.2. Kryteria ujęcia rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	323
1.3. Wykazywanie w bilansie rezerw, biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i zobowiązań warunkowych	325
1.4. Rezerwa a bierne rozliczenie międzyokresowe kosztów	326
1.5. Ogólne zasady tworzenia, rozwiązywania i wykorzystywania rezerw	327
1.6. Ujęcie rezerwy zgodnie z przepisami podatkowymi	330
2. Rodzaje rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	330
2.1. Rezerwa na podatek dochodowy	330
2.2. Rezerwy na świadczenia emerytalne (odprawy emerytalne i rentowe)	331
2.2.1. Rezerwy na przewidywane zobowiązania wobec pracowników z tytułu świadczeń emerytalnych .	331
2.2.2. Nagrody jubileuszowe	332
2.2.3. Rezerwy na odprawy pośmiertne	332
2.2.4. Rezerwa na urlopy	333
2.2.5. Premie	333
2.3. Pozostałe rezerwy	333
2.3.1. Rezerwy (bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów) na naprawy gwarancyjne	334
2.3.2. Rezerwa na zwroty i reklamacje	334
2.3.3. Rezerwa restrukturyzacyjna	335
2.3.4. Rezerwa na negatywne skutki procesu sądowego	336
2.3.5. Rezerwy związane z ochroną środowiska	336
2.3.6. Rezerwy na rabaty	337
2.3.7. Odsetki	337
2.3.8. Udzielone poręczenia	337
2.3.9. Pozostałe rezerwy	337
2.3.10. Rezerwa na badanie sprawozdania finansowego	338
3. Ujęcie rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	338
4. Wycena rezerw na dzień bilansowy i ich inwentaryzacja	341
5. Wycofanie rezerw z ksiąg rachunkowych	341
6. Wykazywanie rezerw w sprawozdaniu finansowym	341
7. Uproszczona ewidencja rezerw i rozliczeń międzyokresowych kosztów biernych	342
8. Tworzenie rezerw w dobie wojen i wysokiej inflacji	343
Rozdział XI. Zobowiązania dłużno- i krótkoterminowe (Artur Hołda, Anna Staszek)	345
1. Podstawowe definicje	345
1.1. Definicja zobowiązań dłużno- i krótkoterminowych i ich początkowe ujęcie	345
1.2. Pojęcie zobowiązań długoterminowych i ich klasyfikacja	345
1.3. Pojęcie zobowiązań krótkoterminowych i ich klasyfikacja	346
1.4. Prezentacja w bilansie zobowiązań z jednostkami powiązanymi	346
2. Wycena zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych na dzień bilansowy	348
2.1. Wycena zobowiązań w walucie obcej	348
2.2. Ujmowanie odsetek z tytułu zwłoki w zapłacie w wycenie zobowiązań	348
3. Wycofanie (wyksięgowanie) zobowiązań z ksiąg rachunkowych	349

3.1. Umorzone i przedawnione zobowiązania w prawie podatkowym	349
3.2. Przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia	350
4. Wykazywanie zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	351
4.1. Ogólny podział zobowiązań długoterminowych	351
4.2. Kredyty i pożyczki – poz. B.II.3.a)	351
4.3. Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wobec pozostałych jednostek – poz. B.II.3.b)	352
4.4. Inne zobowiązania finansowe długoterminowe – poz. B.II.3.c)	352
4.5. Zobowiązania wekslowe – poz. B. I.3.d)	352
4.6. Inne zobowiązania długoterminowe wobec pozostałych jednostek – poz. B. I.3.e)	352
4.7. Możliwe uproszczenia w zakresie wykazywania zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	353
4.7.1. Uproszczenia dla jednostek małych	353
4.7.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	353
5. Wykazywanie zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu finansowym	353
5.1. Ogólny podział zobowiązań krótkoterminowych	353
5.2. Kredyty i pożyczki – B.III.3.a)	353
5.3. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – B.III.3.b)	354
5.4. Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe – B.III.3.c)	354
5.5. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług – B.III.3.d)	354
5.6. Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi – B.III.3.e)	354
5.7. Zobowiązania wekslowe – B.III.3.f)	355
5.8. Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznopravnich – B.III.3.g)	355
5.9. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń – B.III.3.h)	355
5.10. Inne zobowiązania krótkoterminowe – B.III.3.i)	356
5.11. Fundusze specjalne – B.III.4.	356
.....	356
5.12. Możliwe uproszczenia w wykazywaniu zobowiązań w bilansie	357
5.12.1. Uproszczenia dla jednostek małych	357
5.12.2. Uproszczenia dla jednostek mikro	357
Rozdział XII. Rozliczenia międzyokresowe przychodów (Anna Staszek)	358
1. Podstawowe definicje	358
1.1. Definicja rozliczeń międzyokresowych przychodów	358
1.2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów zgodnie z przepisami podatkowymi	359
1.3. Początkowe ujęcie rozliczeń międzyokresowych przychodów	359
2. Nieodpłatne nabycie środka trwałego, środka trwałego w budowie oraz wartości niematerialnej i prawnej	360
3. Dofinansowanie do środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz kosztów prac rozwojowych	361
4. Ujemna wartość firmy	364
4.1. Ujęcie bilansowe	364
4.2. Ujęcie podatkowe	365
5. Wycofanie (wykšegowanie) rozliczeń międzyokresowych przychodów z ksiąg rachunkowych	366
6. Rozliczenie międzyokresowe przychodów a otrzymane zaliczki – przykłady praktyczne	366
7. Wykazywanie rozliczeń międzyokresowych przychodów w sprawozdaniu finansowym	369
Rozdział XIII. Inwestycje finansowe (Paweł Ozga)	371
1. Definicja inwestycji	371
2. Inwestycje a instrumenty finansowe	373
3. Klasyfikacja instrumentów finansowych	374
4. Etapy wyceny inwestycji	378
5. Zasady wyceny inwestycji	379
6. Wartość godziwa	380
7. Skorygowana cena nabycia	382
8. Ujęcie wyniku z wyceny	386
9. Podatkowe skutki wyceny inwestycji	388
10. Wycena inwestycji w walutach obcych	389
11. Utrata wartości inwestycji	389
12. Przekwalifikowanie	391

13. Wycena i ujmowanie powiązań zabezpieczających	392
13.1. Instrumenty zabezpieczające	392
13.2. Zabezpieczenie wartości godziwej	393
13.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	394
13.4. Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	396
14. Opodatkowanie inwestycji	396
15. Źródło przychodów podatkowych z inwestycji	399
16. Wymogi informacyjne dotyczące inwestycji	401
Część III. Pozostałe elementy sprawozdania finansowego	
Rozdział I. Rachunek zysków i strat (Katarzyna Trzpioła)	409
1. Cel i zakres sporządzania rachunku zysków i strat	409
1.1. Jednostki sporządzające	409
1.2. Istota rachunku zysków i strat	410
1.3. Sposób prezentacji rachunku zysków i strat	411
1.3.1. Układ prezentacji	411
1.3.2. Dane porównawcze	411
1.3.3. Język i waluta polska	411
1.3.4. Zaokrąglenia	411
1.3.5. Waluty obce	412
2. Warianty rachunku zysków i strat	412
2.1. Wybór wariantu	412
2.2. Wariant porównawczy	412
2.3. Wariant kalkulacyjny	412
2.4. Wybór wariantu rachunku zysków i strat	413
3. Rachunek zysków i strat w sprawozdaniu finansowym	414
3.1. Rachunek zysków i strat jako integralna część sprawozdania finansowego	414
3.2. Dane z rachunku zysków i strat w informacji dodatkowej	414
3.3. Sposób przedstawiania informacji	416
4. Wybór sposobu ewidencji kosztów a ustalanie wyniku finansowego	416
4.1. Wybór sposobu ewidencji i rozliczania kosztów	416
4.2. Ewidencja i rozliczanie kosztów według rodzajów i równocześnie według funkcji	416
4.3. Ewidencja kosztów wyłącznie na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”	418
4.4. Ewidencja wyłącznie na kontach zespołu 5 „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie”	420
4.5. Działalność zaniechana i przewidziana do zaniechania	421
5. Wyjaśnienia do wzorów rachunku zysków i strat	423
5.1. Wyjaśnienia do wzoru rachunku zysków i strat w wariantie kalkulacyjnym	423
5.1.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (poz. A.)	423
5.1.2. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów (poz. B.)	425
5.1.3. Wynik brutto ze sprzedaży (poz. C.)	426
5.1.4. Koszty sprzedaży (poz. D.)	426
5.1.5. Koszty ogólnego zarządu (poz. E.)	427
5.1.6. Wynik sprzedaży (poz. F.)	427
5.1.7. Pozostałe przychody operacyjne (poz. G.)	427
5.1.8. Pozostałe koszty operacyjne (poz. H.)	432
5.1.9. Wynik na działalności operacyjnej (poz. I.)	436
5.1.10. Przychody finansowe (poz. J.)	437
5.1.11. Koszty finansowe (poz. K.)	439
5.1.12. Zysk (strata) brutto (poz. L.)	441
5.1.13. Podatek dochodowy (poz. M.)	441
5.1.14. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku/zwiększenia straty (poz. N.)	442
5.1.15. Zysk (strata) netto (poz. O.)	442
5.2. Wyjaśnienia do wzoru rachunku zysków i strat w wariantie porównawczym	443
5.2.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (poz. A.)	443
5.2.2. Koszty działalności operacyjnej (poz. B.)	443
5.2.3. Wynik ze sprzedaży (poz. C.)	446
5.2.4. Pozostałe przychody operacyjne (poz. D.) i Pozostałe koszty operacyjne (poz. E.)	446

Rozdział II. Rozpoznanie przychodów ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów	
(<i>Artur Hołda, Paweł Lojek</i>)	449
1. Wprowadzenie	449
2. Warunki ujmowania przychodów ze sprzedaży	450
2.1. Warunek zawarcia umowy sprzedaży pomiędzy dostawcą i nabywcą dóbr	450
2.2. Treść ekonomiczna	451
2.3. Warunek wiarygodnie ustalonego wynagrodzenia należnego dostawcy z tytułu sprzedaży dóbr	451
2.4. Przeniesienie znaczących korzyści oraz ryzyka związanych z dobrami będącymi przedmiotem umowy	453
2.5. Wiarygodnie ustalone koszty realizacji umowy	454
2.6. Uprawdopodobnienie uzyskania wynagrodzenia z tytułu sprzedaży dóbr	454
3. Prawidłowe ustalenie przychodów a klasyfikacja wynikająca z ustawy o rachunkowości	455
4. Moment uzyskania przychodu	456
5. Szczególne przypadki umów	457
5.1. Pośrednicy i agenci	457
5.2. Sprzedaż komisowa	457
5.3. Sprzedaż warunkowa	457
5.4. Sprzedaż z wstrzymaną dostawą	458
5.5. Programy lojalnościowe	458
5.6. Sprzedaż promocyjna	459
5.7. Gwarancja ponadstandardowa – przedłużona	459
6. Zmniejszenia przychodów	460
6.1. Zmniejszenia o zwroty	460
6.2. Sprzedaż wysyłkowa	460
6.3. Rabaty, obniżki, opusty	461
6.4. Dodatkowe ustalenia umów sprzedaży – zmniejszenia przychodów, zwiększenia kosztów	461
6.5. Dopłaty do cen i dotacje przedmiotowe	462
7. Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	462
8. Odniesienie do standardów międzynarodowych	463
9. Prezentacja oraz ujawnianie informacji wynikających z KSR 15	463
Rozdział III. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym (<i>Katarzyna Trzpioła</i>)	465
1. Ogólna charakterystyka zestawienia zmian w kapitale własnym	465
2. Obowiązek sporządzenia zestawienia zmian w kapitale własnym	465
3. Sposoby prezentowania zmian w kapitałach przez jednostki niepodlegające badaniu	466
4. Błędy w sprawozdaniu finansowym – zasady ujęcia w zestawieniu zmian w kapitale własnym	466
4.1. Pojęcie błędu w ustawie o rachunkowości oraz KSR 7	466
4.2. Korekta błędu popełnionego w poprzednich latach obrotowych, uznanego za istotny	466
4.3. Korekta błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych, uznanych przez jednostkę za nieistotne	467
5. „Zmiana przyjętych zasad rachunkowości” jako szczególna pozycja w zestawieniu zmian w kapitale własnym	467
5.1. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	467
5.2. Przyczyny zmiany zasad (polityki) rachunkowości oraz ich ujęcie i prezentacja zmian w sprawozdaniu finansowym	467
6. Obowiązek publikacji	468
7. Struktura zestawienia zmian w kapitale własnym	468
8. Uwagi praktyczne przy sporządzaniu zestawienia zmian w kapitale własnym	468
9. Wzór zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym	470
9.1. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO) (poz. I.)	470
9.1.1. Korekty z tytułu błędów oraz zmian przyjętych zasad rachunkowości	470
9.2. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO) (poz. I.a.)	472
9.3. Kapitał (fundusz) podstawowy (poz. I.a.1.)	472
9.3.1. Zróżnicowanie kapitału własnego w zależności od formy prawnej jednostki gospodarczej	472
9.3.2. Nowy podmiot od 2021 r. – prosta spółka akcyjna i jej sprawozdanie za 2023 r.	473
9.3.3. Obligatoryjna wysokość kapitału zakładowego	474
9.3.4. Podwyższenie kapitału zakładowego	474
9.3.5. Wkłady w walutach obcych oraz wkłady nie pieniężne	476
9.3.6. Obniżenie kapitału zakładowego	476
9.3.7. Umorzenie udziałów	477
9.3.8. Nabycie własnych udziałów	477

9.3.9. Zamiana zobowiązań na udziały	478
9.4. Kapitał (fundusz) zapasowy (poz. I.2.)	478
9.4.1. Zmiany – zwiększenia i zmniejszenia kapitału zapasowego	478
9.4.2. Obligatoryjne zwiększenie kapitału zapasowego	479
9.4.3. Dobrowolne zwiększenie kapitału zapasowego	479
9.4.4. Zmniejszenie kapitału zapasowego	480
9.5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (poz. I.3.)	481
9.5.1. Zmiana w pozycjach ujmowanych w kapitale z aktualizacji wyceny	481
9.5.2. Aktualizacja wyceny środków trwałych – zwiększenie kapitału	482
9.5.3. Aktualizacja wyceny środków trwałych – zmniejszenie kapitału	482
9.5.4. Różnice powstałe w wyniku przeszacowania aktywów finansowych	482
9.5.5. Rachunkowość zabezpieczeń	483
9.5.6. Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego	485
9.5.7. Brak możliwości kontynuacji działalności	485
9.6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (poz. I.4.)	486
9.6.1. Źródła zwiększenia i zmniejszenia kapitału rezerwowego	486
9.6.2. Odpisy z zysków z lat ubiegłych	486
9.6.3. Wysokość dywidendy	487
9.6.4. Nabycie akcji własnych	488
9.6.5. Nadwyżka wartości księgowej nad wartością nominalną	488
9.6.6. Zadeklarowany kapitał zakładowy	488
9.6.7. Dopłaty w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością	488
9.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych (poz. I.5.)	489
9.8. Wynik netto (poz. I.6.)	490
9.8.1. Zaliczka na dywidendę	490
9.8.2. Uregulowanie zaliczek na dywidendę	490
9.9. Rentowność kapitału własnego	493
9.10. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ) (poz. II.)	493
9.11. Kapitał (fundusz) własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty) (poz. III.)	493
9.12. Wzór zestawienia zmian w kapitale własnym	493
Rozdział IV. Rachunek przepływów pieniężnych (Artur Hołda, Anna Staszek)	495
1. Istota rachunku przepływów pieniężnych	495
2. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych	495
2.1. Rodzaje działalności w rachunku przepływów pieniężnych – wprowadzenie	495
2.2. Działalność operacyjna	496
2.3. Działalność inwestycyjna	496
2.4. Działalność finansowa	497
3. Metody prezentacji rachunku przepływów pieniężnych	497
4. Kompensata wpływów i wydatków	498
5. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (A.)	498
5.1. Metoda pośrednia	498
5.1.1. Zysk (strata) netto (A.I.)	498
5.1.2. Korekty razem (A.II.)	498
5.1.3. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I. +/– II.) (A.III.)	502
5.2. Metoda bezpośrednia	503
5.2.1. Wpływy (I.)	503
5.2.2. Wydatki (II.)	503
5.2.3. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I.–II.)	503
6. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej (B.)	503
6.1. Istota przepływów z działalności inwestycyjnej	503
6.2. Wpływy (B.I.)	504
6.2.1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (B.I.1.)	504
6.2.2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (B.I.2.)	504
6.2.3. Z aktywów finansowych (B.I.3.)	504
6.2.4. Inne wpływy inwestycyjne (B.I.4.)	504
6.3. Wydatki (B.II.)	504
6.3.1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (B.II.1.)	504

6.3.2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (B.II.2.)	505
6.3.3. Na aktywa finansowe (B.II.3.)	505
6.3.4. Inne wydatki inwestycyjne (B.II.4.)	505
6.4. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I.–II.) (B.III.)	505
7. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej (C.)	505
7.1. Przykładowe zdarzenia generujące przepływy pieniężne z działalności finansowej	505
7.2. Wpływy (C.I.)	505
7.2.1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału (C.I.1.)	505
7.2.2. Kredyty i pożyczki (C.I.2.)	505
7.2.3. Emisja dłużnych papierów wartościowych (C.I.3.)	506
7.2.4. Inne wpływy finansowe (C.I.4.)	506
7.3. Wydatki (C.II.)	506
7.3.1. Nabycie udziałów (akcji) własnych (C.II.1.)	506
7.3.2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli (C.II.2.)	506
7.3.3. Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku (C.II.3.)	506
7.3.4. Spłaty kredytów i pożyczek (C.II.4.)	506
7.3.5. Wykup dłużnych papierów wartościowych (C.II.5.)	506
7.3.6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych (C.II.6.)	506
7.3.7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego (C.II.7.)	506
7.3.8. Odsetki (C.II.8.)	506
7.3.9. Inne wydatki finansowe (C.II.9.)	506
7.4. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (C.III.)	506
8. Przepływy pieniężne netto (D.)	506
9. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych (E.)	507
9.1. Istota bilansowej zmiany środków pieniężnych	507
9.2. Wyjaśnianie różnic	507
10. Środki pieniężne na początek okresu (F.)	507
11. Środki pieniężne na koniec okresu (G.)	508
12. Dodatkowe informacje i wyjaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	508
13. Uproszczenia	510
14. Kompleksowy przykład sporządzania rachunku przepływów pieniężnych	512
Rozdział V. Dodatkowe informacje i wyjaśnienia (Katarzyna Trzpioła)	524
1. Elementy informacji dodatkowej	524
2. Zakres informacji	524
3. Spójność	525
4. Systematyczna prezentacja	526
5. Publikacja	526
6. Odpowiedzialność	527
7. Wyjaśnienia do załącznika Nr 1 do RachunkU	528
7.1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	528
7.2. Dodatkowe noty i wyjaśnienia – część druga Informacji dodatkowej	531
7.2.1. Dodatkowe informacje i wyjaśnienia do bilansu (ust. 1)	531
7.2.2. Dodatkowe informacje i wyjaśnienia do rachunku wyników (ust. 2)	555
7.2.3. Kursy walut (ust. 3)	573
7.2.4. Dodatkowe informacje i wyjaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych (ust. 4)	574
7.2.5. Istotne umowy i informacja o wynagrodzeniach (ust. 5)	576
7.2.6. Informacje zapewniające porównywalność (ust. 6)	579
7.2.7. Informacje o podmiotach powiązanych (ust. 7)	582
7.2.8. Połączenia jednostek gospodarczych (ust. 8)	586
7.2.9. Niepewność kontynuacji działalności (ust. 9)	587
7.2.10. Inne istotne informacje (ust. 10)	588
Rozdział VI. Sprawozdanie z działalności (Katarzyna Trzpioła)	602
1. Cel sprawozdania	602
2. Jednostki sporządzające sprawozdanie	602
3. Podstawa prawnia	603
4. Częstotliwość sporządzania	603

5. Termin sporządzenia	604
6. Waluta i język prezentacji	604
7. Osoby sporządzające i podpisujące sprawozdanie z działalności	604
8. Przekazanie sprawozdania organom spółki	604
9. Obowiązek złożenia w KRS	604
10. Sprawozdanie z działalności i spółki podlegające badaniu	605
11. Zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu	605
12. Forma sprawozdania	606
13. Cechy sprawozdania	607
14. Wyjaśnienia do wzoru	611
14.1. Wprowadzenie	611
14.2. Podłoże historyczne	611
14.3. Sytuacja kadrowa	611
14.4. Działalność spółki	611
14.5. Aktualna sytuacja spółki i przewidywania	613
14.5.1. Zagadnienia ogólne	613
14.5.2. Środki trwałe i majątek obrotowy spółki	615
14.5.3. Wybrane wskaźniki finansowe	616
14.6. Zagrożenia	616
14.7. Informacja dotycząca zobowiązań podatkowych spółki	617
14.8. Przewidywane kierunki rozwoju spółki	617
14.9. Informacje o ryzyku wynikającym z instrumentów finansowych	618
14.10. Ład korporacyjny	619
14.11. Inne informacje ważne dla oceny działalności jednostki	619
15. Zasady ujawniania informacji o społecznej odpowiedzialności biznesu	620
15.1. Zagadnienia ogólne	620
15.2. Oświadczenie na temat informacji niefinansowych	621
15.3. Zasady sporządzania sprawozdań z informacji niefinansowych	622
16. Wzór – przykładowe sprawozdanie z działalności	624

Część IV. Koszty

Rozdział I. Koszty w prawie podatkowym i bilansowym (Marek Piotrowski (pkt 1, 2.1–2.2, 2.7–2.8, 3–4), Jacek Pukaluk (pkt 2.2–2.7), Katarzyna Trzpioła (pkt 5))	629
1. Zagadnienia ogólne	629
2. Specyfika kosztów podatkowych na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	629
2.1. Definicja podatkowych kosztów uzyskania przychodów	629
2.2. Związek pomiędzy poniesieniem kosztu i osiągnięciem przychodu. Koszty pośrednio i bezpośrednio związane z przychodami	630
2.3. Rozliczanie kosztów na przełomie lat podatkowych	632
2.4. Korekta kosztów (faktury korygujące)	632
2.5. Koszty wynagrodzeń pracowników i zleceniodajców	633
2.6. Dokumentowanie poniesionych kosztów	633
2.7. Wydatki nieuznawane za koszty uzyskania przychodów	634
2.8. Przypisanie kosztów uzyskania przychodów do określonego źródła przychodów	636
3. Koszty z działalności gospodarczej na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	636
4. Rozpoznanie kosztów podatkowych przez płatników	637
5. Koszty w rachunkowości	638
5.1. Definicja kosztu w prawie bilansowym	638
5.2. Różnice między prawem bilansowym i podatkowym	640
Rozdział II. Rozliczanie kosztów na przełomie lat podatkowych (Jacek Pukaluk)	642
1. Zagadnienia ogólne	642
2. Zasady kwalifikowania kosztów – koszty bezpośrednie oraz pośrednie	642
3. Koszty rozliczane w czasie	643
4. Zaliczki a koszty uzyskania przychodów	644
5. Odsetki, kary umowne a koszty uzyskania przychodów	644
6. Koszty wynagrodzeń pracowników i zleceniodajców	645

Rozdział III. Koszty i przychody podatkowe w związku z wykorzystywaniem samochodów osobowych innych niż używane na podstawie umowy leasingu, najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze	
(Marek Piotrowski)	646
1. Podatkowa definicja samochodu osobowego	646
2. Warianty wykorzystywania samochodu osobowego w ramach prowadzonej aktywności gospodarczej	646
3. Samochód stanowiący majątek firmowy, kwalifikowany jako środek trwałý	647
3.1. Ogólne zasady uznawania wydatków za koszt podatkowy	647
3.2. Amortyzacja środka trwałego stanowiącego samochód osobowy	648
3.2.1. Odpisy amortyzacyjne stanowiące koszty uzyskania przychodów	648
3.2.2. Metody amortyzacji podatkowej samochodu osobowego stanowiącego środek trwałý	648
3.2.3. Limity amortyzacji samochodu osobowego obowiązujące od 2019 r.	649
3.2.4. Dofinansowanie zakupu samochodu osobowego a koszty podatkowe	651
3.3. Koszty ubezpieczenia samochodu osobowego	651
3.4. Koszty związane z bieżącą eksploatacją samochodu osobowego	652
3.5. Odsetki od kredytu na nabycie samochodu osobowego stanowiącego środek trwałý	654
3.6. Ulepszenie środka trwałego	655
3.7. Remont powypadkowy	656
3.8. Otrzymane odszkodowanie jako przychód	658
3.9. Samochód firmowy wykorzystywany dla celów prywatnych przez pracownika	658
3.10. Sprzedaż samochodu osobowego stanowiącego środek trwałý	661
3.10.1. Sprzedaż nie w pełni zamortyzowanego środka trwałego	661
3.10.2. Zasady ustalania kosztów podatkowych i odpowiednio dochodów albo straty z tytułu sprzedaży samochodu osobowego stanowiącego środek trwałý, wprowadzone od 1.1.2019 r.	661
4. Samochód niewprowadzony do ewidencji środków trwałych	662
4.1. Prywatny samochód przedsiębiorcy wykorzystywany dla potrzeb działalności gospodarczej	662
4.2. Samochód osobowy stanowiący składnik majątku firmowego niebędący środkiem trwałym	663
4.3. Samochód osobowy pracownika wykorzystywany dla celów działalności pracodawcy	665
Rozdział IV. Wierzytelności stracone (Patrycja Mikuła)	666
1. Odpis aktualizujący należności	666
1.1. Bilansowe rozliczenie odpisu	666
1.2. Podatkowe rozliczenie odpisu aktualizującego	668
1.3. Uprawdopodobnienie nieściągalności należności	669
2. Spisanie wierzytelności nieściągalnych	670
2.1. Udoskonalanie nieściągalności wierzytelności	670
2.2. Bilansowe ujęcie nieściągalnej wierzytelności	672
3. Spisanie należności przedawnionych	672
3.1. Przedawnione należności jako koszt podatkowy	672
3.2. Bieg terminu przedawnienia i jego przerwanie	673
4. Zwolnienie z dlugu	673
4.1. Forma zwolnienia z dlugu	673
4.2. Zwolnienie z dlugu – aspekt podatkowy i księgowy	674
5. Ulga na złe dlugi	675
5.1. Warunki zastosowania ulgi na złe dlugi	675
5.2. Stosowanie ulgi na złe dlugi na etapie zaliczek	676
5.3. Stosowanie ulgi na złe dlugi na etapie zeznania rocznego	676
5.4. Ewidencja księgowa ulgi na złe dlugi	677
Rozdział V. Ulga na złe dlugi w podatkach dochodowych (Paweł Dymlang)	678
1. Założenia i cele instrumentu ulgi na złe dlugi	678
2. Mechanizm stosowania ulgi: uprawnienie wierzytela – obowiązek dłużnika	679
3. Warunki stosowania ulgi	680
4. Korekta podstawy opodatkowania a moment rozpoznania przychodu/kosztu podatkowego	680
5. Zakres zastosowania ulgi	681
6. Obliczanie terminu 90 dni	681
7. Uregulowanie zobowiązania do dnia złożenia zeznania podatkowego	682
8. Stosowanie przepisów w trakcie roku podatkowego a zaliczki	682
9. Arytmetyka ulgi	683
10. Zbycie lub uregulowanie wierzytelności po zastosowaniu ulgi	684

11. Uregulowanie zobowiązania po korekcie podstawy opodatkowania	684
12. Transakcje dokonywane pomiędzy podmiotami powiązanymi	685
13. Szczegółowe regulacje dotyczące podatników podatku dochodowego od osób fizycznych	685
14. Stosowanie przepisów u podatników objętych ryczałtem ewidencjonowanym	686
15. Przepisy przejściowe	686
16. Stosowanie instrumentów ulgi na złe długi w okresie COVID-19 a zaliczki na podatek	686
16.1. Zaliczki opłacane przez dłużnika	686
16.2. Przyspieszone prawo do ulgi	687
16.3. Prawo do ulgi dla podatników opłacających zaliczki metodą uproszczoną	688
Rozdział VI. Darowizny (Bogdan Gajos (pkt 1–7), Katarzyna Trzpioła (pkt 8))	689
1. Ujęcie bilansowe darowizn	689
2. Ujęcie podatkowe	689
2.1. Zasady ogólne	689
2.2. Przypadki, w których darowizna będzie uznana za koszt podatkowy	690
2.2.1. Wyszczególnienie grup kosztów wskazanych literalnie w przepisach	690
2.2.2. Darowizny na cele społecznie użyteczne	690
2.3. Odliczenia darowizny od dochodu	691
2.4. Zasady ustalania wartości darowizny podlegającej odliczeniu	691
2.5. Darowizny przekazane w 2023 r. w związku z COVID-19	692
3. Darowizny a VAT	692
3.1. Zasada ogólna	692
3.2. Zwolnienia od VAT	692
3.3. Stawka 0% VAT dla nieodpłatnych świadczeń na rzecz pokrzywdzonych w konflikcie na Ukrainie	693
4. Darowizny jako pomoc na rzecz Ukrainy (nadal kosztem podatkowym)	693
5. Ujęcie w zeznaniu rocznym	693
6. Darowizny żywności a VAT i CIT	694
6.1. Opodatkowanie VAT	694
6.2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym	694
7. Prezenty okolicznościowe dla pracowników	694
8. Ujęcie księgowe przekazanych darowizn	695
Rozdział VII. Wynagrodzenia dla pracowników, zleceniodoryczących oraz członków zarządu (Jacek Pukaluk)	696
1. Wynagrodzenia jako koszty uzyskania przychodu	696
2. Pobór podatku	697
3. Opodatkowanie ryczałtowe	698
4. Zwolnienia na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	699
5. Świadczenia nieodpłatne	700
6. Opcje lub inne instrumenty finansowe jako przychód	702
7. Opodatkowanie przychodów menedżerów	703
8. Czynności przed zamknięciem roku	703
Rozdział VIII. Rozliczenie roczne składki zdrowotnej a podatek dochodowy (Marek Piotrowski)	704
1. Ogólne zasady opłacania składek zdrowotnych przez podatników PIT z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej	704
1.1. Składka zdrowotna u przedsiębiorców opłacających podatek wg skali podatkowej oraz na zasadzie podatku liniowego	704
1.2. Składka zdrowotna u ryczałtowców	705
1.3. Składka zdrowotna w przypadku karty podatkowej	706
2. Zmiany wprowadzone w trakcie 2022 r. umożliwiające dokonywanie odliczeń składki zdrowotnej	706
2.1. Podatnicy opodatkowani podatkiem liniowym	706
2.2. Podatnicy opodatkowani zrychałtowanym podatkiem dochodowym (ryczałt od przychodów ewidencjonowanych)	707
2.3. Podatnicy opodatkowani kartą podatkową	707
2.4. Podatnicy opodatkowani na zasadach ogólnych (skalą podatkową)	707
3. Wpływ rocznego rozliczenia składki zdrowotnej na podatek dochodowy od osób fizycznych	707
3.1. Podatnicy opodatkowani podatkiem liniowym	708
3.2. Podatnicy opodatkowani na zasadach ogólnych	710
3.3. Podatnicy opodatkowani ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych	710
3.4. Podatnicy opodatkowani kartą podatkową	710

Rozdział IX. Stosowanie podatku u źródła od przychodów zagranicznych podatników (Mariusz Pogoński)	711
1. Zagadnienia wstępne	711
2. Zakres przedmiotowy podatku u źródła	711
3. Metoda <i>pay and refund</i> w podatku u źródła	714
3.1. Istota zmian w podatku u źródła wprowadzonych w 2019 r.	715
3.2. Zmiany wprowadzone od 1.1.2022 r.	715
3.3. Ograniczenie stosowania mechanizmu wyłącznie do transakcji między podmiotami powiązanymi	716
3.4. Ograniczenie mechanizmu <i>pay and refund</i> do płatności o charakterze biernym	716
3.5. Specyfika należności licencyjnych o charakterze <i>end user</i>	717
3.6. Specyfika dywidend	718
3.7. Wypłata przez pośrednika	718
3.8. Odstępstwa od stosowania metody <i>pay and refund</i> w postaci oświadczenia płatnika	719
3.9. Odstępstwa od stosowania metody <i>pay and refund</i> w opinii o stosowaniu preferencji	720
4. Możliwość stosowania kopii certyfikatu rezydencji podatkowej	721
5. Specyfika opodatkowania odsetek i dyskonta od obligacji Skarbu Państwa	721
6. Projekt objaśnień dotyczący poboru podatku u źródła	722
7. Podsumowanie	722
Rozdział X. Kary umowne i odszkodowania oraz odsetki za opóźnienia (Bogdan Gajos)	723
1. Ujęcie bilansowe	723
2. Ujęcie podatkowe	723
2.1. Kara jako koszt	723
2.1.1. Obowiązek przedstawienia związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy kosztem a przychodem	723
2.1.2. Kara (odszkodowanie) wyłączona z kosztów uzyskania przychodów	724
2.1.3. Kary umowne możliwe do zaliczania do kosztów uzyskania przychodów	724
2.2. Kara jako przychód podatkowy	725
2.3. Odszkodowania za zniszczenie środka trwałego	726
3. Kara umowna (odszkodowanie) a VAT	726
Rozdział XI. Odsetki (Marek Przybylski)	727
1. Wprowadzenie	727
2. Odsetki w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym	727
3. Odsetki w podatku dochodowym – uwagi ogólne	729
4. Odsetki jako przychody podatkowe	729
5. Odsetki jako koszty uzyskania przychodów	730
6. Rozliczenie odsetek w ramach ryczału od dochodów spółek kapitałowych	733
Rozdział XII. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Bogdan Gajos)	735
1. Wprowadzenie	735
2. Tworzenie i wykorzystywanie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	735
3. Świadczenia urlopowe	737
4. Wpływ zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na podatki dochodowe	738
5. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych a VAT	741
6. Zmiany w rozliczaniu działalności socjalnej w związku z zakończonym stanem COVID-19	741
7. Prezentacja zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w sprawozdaniu finansowym	742
Część V. Przychody	
Rozdział I. Przychody w prawie podatkowym i bilansowym (Marek Piotrowski (1.1, 1.2, 2), Jacek Pukaluk (1.3–1.9), Katarzyna Trzpioła (pkt 3))	747
1. Przychody w obszarze ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	747
1.1. Otwarty katalog przychodów	747
1.2. Podział na źródła przychodów	748
1.3. Moment powstania przychodu	748
1.3.1. Zasady określające moment powstania przychodu	748
1.3.2. Okresy rozliczeniowe	749
1.3.3. Moment wykonania świadczenia	749
1.3.4. Data otrzymania środków	750
1.3.5. Przychód na przełomie lat	750

1.4. Refakturowanie	750
1.5. Zaliczki i podobne płatności	750
1.6. Rabaty	751
1.7. Kursy walutowe i różnice kursowe	752
1.8. Świadczenie nieodpłatne i częściowo odpłatne	752
1.9. Umorzone lub przedawnione zobowiązania	753
2. Przychody w obszarze ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych	754
3. Przychody w ujęciu rachunkowości	756
3.1. Definicja przychodu w prawie bilansowym	756
3.2. Różnice między prawem bilansowym a podatkowym	758
Rozdział II. Rozliczanie przychodów na przełomie lat podatkowych (Jacek Pukaluk)	761
1. Pojęcie przychodu	761
2. Przychody w prawie bilansowym i podatkowym	761
2.1. Okres rozliczeniowy	762
2.2. Data wykonania usługi lub dostawy towaru	762
2.3. Data wpływu środków	764
2.4. Zaliczki i podobne płatności	764
3. Rok jako okres w rozliczeniach – prawo bilansowe i podatkowe	765
4. Przyczyny różnic między prawem podatkowym a prawem bilansowym	765
Rozdział III. Rozdzielanie źródeł przychodów (Artur Hołda (pkt 7), Anna Staszek (pkt 7), Mariusz Pogoński (pkt 1–6))	767
1. Uwagi wstępne	767
2. Zakaz kompensowania strat z różnych źródeł przychodów	767
3. Zakres przedmiotowy przychodów zaliczonych do przychodów z zysków kapitałowych	768
3.1. Przychody z udziału w zyskach osób prawnych	769
3.2. Przychody uzyskane w następstwie przekształceń, łączenia lub podziału podmiotów	770
3.3. Przychody uzyskane w następstwie likwidacji spółki transparentnej podatkowo, wystąpienia wspólnika z takiej spółki bądź zmniejszenia udziału kapitałowego w niej	771
3.4. Przychody powstałe w związku z wniesieniem wkładu niepieniężnego	772
3.5. Przychody z realizacji praw udziałowych	772
3.6. Przychody ze zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce niebędącej osobą prawną	773
3.7. Przychody ze zbycia wierzytelności	774
3.8. Pozostałe przychody	774
4. Wyjątek dla niektórych instytucji finansowych od obowiązku wyszczególniania przez podatników odrębnego źródła przychodów z tytułu zysków kapitałowych	777
5. Odrębność przychodów opodatkowanych ryczałtowo	778
6. Podział kosztów uzyskania przychodów z różnych źródeł przychodów	778
7. Bilansowe rozróżnienie przychodów z zysków kapitałowych i przychodów z pozostałojej działalności gospodarczej	780
Rozdział IV. Świadczenia nieodpłatne i częściowo odpłatne (Jacek Pukaluk (pkt 1–5), Katarzyna Trzpioła (pkt 6))	782
1. Pojęcie świadczeń nieodpłatnych oraz świadczeń częściowo odpłatnych	782
1.1. Rabaty naturalne	783
1.2. Sprzedaż premiowa	783
1.3. Umowy kooperacyjne („toolingowe”)	783
2. Podstawa opodatkowania	784
3. Moment powstania przychodu	786
4. Środki trwałe	786
5. Świadczenia nieodpłatne dla pracowników, zleceniodajców itp.	786
5.1. Przysporzenie jako przychód podlegający podatki dochodowemu od osób fizycznych	786
5.2. Samochody wykorzystywane nieodpłatnie przez pracowników	788
6. Ujście w księgach rachunkowych	788
Rozdział V. Rozliczanie podatku od przychodów z budynków (Jolanta Kica (pkt 1–10), Paweł Dymlang (pkt 1, 3, 4, 11))	791
1. Przedmiot opodatkowania	791
1.1. Budynki objęte podatkiem od przychodów z budynków	791
1.2. Budynki oddane do używania – kontrowersje	792

2. Warunki uznania podatnika za zobowiązane do opłacenia tego podatku	794
3. Podstawa opodatkowania	794
4. Obliczenie podatku – kwota wolna	796
5. Współwłasność budynku	797
6. Zapłata podatku	798
7. Zwrot podatku	799
8. Budynki oddane w leasing	800
9. Klauzula nadużycia prawa	800
10. Podatek od przychodów z budynków w przypadku podatkowej grupy kapitałowej	801
11. Zwolnienie – przepisy temporalne związane z COVID-19	801
Rozdział VI. Podatek od przerzuconych dochodów (Patrycja Kubiesa (pkt 1–4, 6–9), Marek Piotrowski (pkt 2 i 5))	802
1. Cel wprowadzenia podatku i jego podstawa prawną	802
2. Zakres podmiotowy podatku	802
3. Koszty objęte reżimem podatku od przerzuconych dochodów	803
4. Klasifikacja kosztów do celów podatku od przerzuconych dochodów	804
4.1. Definicja podmiotów powiązanych	804
4.2. Warunki konieczne do uznania kosztów za przerzucony dochód	804
4.3. Dodatkowe przesłanki uznania kosztów za przerzucony dochód	807
5. Podstawa opodatkowania i stawka podatku	807
6. Wyłączenie stosowania przepisów o podatku od przerzuconych dochodów	808
7. Dodatkowy katalog podmiotów zobowiązanych do rozpoznania podatku od przerzuconych dochodów	808
8. Odliczenia od podatku od przerzuconych dochodów	809
9. Rozliczenie podatku od przerzuconych dochodów w zeznaniu rocznym	809
Część VI. Szczególne kategorie ustalania dochodu	
Rozdział I. Zasady obowiązujące przy korygowaniu przychodów i kosztów (Jacek Pukaluk (pkt 1–6), Katarzyna Trzpioła (pkt 7))	813
1. Przyczyny korekt	813
2. Czas dokonania korekty	813
3. Ujście dla celów podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych	814
4. Korekta a okres przedawnienia	815
5. Korekty dla celów VAT	816
6. Uzasadnienie przyczyn korekty deklaracji	817
7. Ujście dla celów podatkowych a ujście księgowe	817
Rozdział II. Przekształcenia z udziałem spółek osobowych (Adam Żqdło)	820
1. Przekształcenie spółki osobowej w inną spółkę osobową	820
1.1. Uwagi ogólne	820
1.2. Skutki na gruncie podatków dochodowych	822
1.3. Skutki na gruncie podatków obrotowych	825
1.3.1. Podatek od towarów i usług	825
1.3.2. Podatek od czynności cywilnoprawnych	825
2. Przekształcenie spółki osobowej w spółkę kapitałową	827
2.1. Uwagi ogólne	827
2.2. Skutki na gruncie podatków dochodowych	828
2.3. Skutki na gruncie podatków obrotowych	831
2.3.1. Podatek od towarów i usług	831
2.3.2. Podatek od czynności cywilnoprawnych	831
3. Przekształcenie a zamknięcie roku – podsumowanie obowiązków	833
Rozdział III. Aport i objęcie udziałów – rozliczanie przychodu i kosztu (Bogdan Gajos)	834
1. Zagadnienia ogólne	834
2. Opodatkowanie podatkiem dochodowym u wnoszącego aport	834
3. Opodatkowanie podatkiem dochodowym u otrzymującego aport	836
4. Opodatkowanie wnoszonych aportów dla potrzeb VAT	837
5. Ewidencja aportu w formie know-how (przykład)	838

Rozdział IV. Bonifikaty i opusty (Jacek Pukaluk (pkt 1–4), Katarzyna Trzpioła (pkt 5))	840
1. Rabat	840
1.1. Uwagi wstępne	840
1.2. Rabaty naturalne	840
2. Ujęcie dla celów podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych	841
3. Rabat po okresie przedawnienia	841
4. Korekty dla celów VAT	842
4.1. Faktura korygująca – treść	842
4.2. Bonus – szczególny rodzaj rabatu	842
5. Kursy walutowe	843
6. Ujęcie w księgach rachunkowych	843
Rozdział V. Różnice kursowe (Bogdan Gajos)	845
1. Wybór metody ustalania różnic kursowych	845
2. Ogólne zasady ustalania różnic kursowych metodą podatkową	845
2.1. Dodatnie i ujemne różnice kursowe	845
2.2. Kurs faktyczny zastosowany	846
2.3. Przeliczenia na złote wpływów i rozchodów na rachunku walutowym	847
2.4. Różnice kursowe a VAT	847
3. Różnice kursowe powstałe przy zapłacie należności	848
4. Różnice kursowe powstałe przy zapłacie zobowiązań	849
5. Różnice kursowe od własnych środków lub wartości pieniężnych	850
6. Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	851
7. Kompensata rozrachunków zagranicznych w walucie obcej	852
8. Ogólne zasady ustalania różnic kursowych metodą bilansową	853
9. Przewalutowanie sald dewizowych na koniec roku obrotowego	854
10. Kursy, które mogą być stosowane do wyceny operacji gospodarczych i ujęć sprawozdawczych wyrażonych w walutach obcych	854
Rozdział VI. Rozliczanie strat z lat ubiegłych (Marek Piotrowski (pkt 1–2), Patrycja Kubiesa (pkt 1.5.1))	859
1. Zasady rozliczania strat z lat ubiegłych w 2023 r.	859
1.1. Uprawnienie do podatkowego rozliczenia straty w świetle stanu prawnego obowiązującego do 31.12.2018 r.	859
1.2. Zmiany wprowadzone od 1.1.2019 r.	859
1.3. Obowiązek przypisania straty do jednego ze źródeł przychodów	861
1.4. Zasady rozliczania strat poniesionych przed 2019 r. – regulacje przejściowe	864
1.5. Zmiany wprowadzone od 1.1.2021 r.	865
1.5.1. Przeciwdziałanie rozliczaniu straty innego podmiotu w związku z restrukturyzacją	865
1.5.2. Wyłączenie uprawnienia do odliczania strat z lat ubiegłych przez podatników, którzy wybrali estoński CIT	868
1.5.3. Szczególne rozwiązania w związku z opodatkowaniem CIT spółek komandytowych	868
1.5.4. Podatkowa grupa kapitałowa (PGK) a odliczanie strat z lat ubiegłych	869
2. Szczególny mechanizm wstecznego rozliczenia straty poniesionej w 2020 r. z powodu COVID-19	871
2.1. Wsteczne rozliczenie straty z 2020 r. przez podatników PIT	871
2.2. Wsteczne rozliczenie straty przez podatników CIT	873
2.3. Częściowe wsteczne rozliczenie straty z 2020 r.	874
Rozdział VII. Waluty kryptograficzne (Paweł Dymlang (pkt 1–10), Paweł Ożga (pkt 11))	875
1. Definicja ustawowa walut wirtualnych	875
2. Stosowanie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	875
3. Kwalifikacja do określonego źródła przychodów	876
4. Ustalenie podstawy opodatkowania	876
5. Wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów	878
6. Moment ujęcia kosztów bezpośrednich – rozliczenie nadwyżki	878
7. Dokumentowanie kosztów nabycia i zbycia kryptowalut	879
8. Rozliczenie dochodu uzyskanego z kryptowalut	880
8.1. Rozliczenie roczne podatku dochodowego od osób prawnych	880
8.2. Rozliczenie roczne podatku dochodowego od osób fizycznych	880
8.3. Możliwości opodatkowania w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych	880
9. Podatek od towarów i usług	881

9.1. Orzecznictwo TSUE	881
9.2. Przepisy krajowe	881
10. Podatek od czynności cywilnoprawnych	882
11. Rachunkowość kryptowalut	883
11.1. Kryptowaluty w prawie bilansowym	883
11.2. Wycena i ujmowanie kryptowalut	884
Rozdział VIII. Minimalny podatek dochodowy (Paweł Dymlang)	887
1. Uzasadnienie dla wprowadzenia podatku	887
2. Zwolnienie z obowiązku zapłaty podatku minimalnego w latach 2022–2023	888
3. Zakres podmiotowy	888
3.1. Identyfikacja zakresu podmiotowego	888
3.2. Wyliczenie straty/wskaźnika rentowności	888
3.3. Wyłączenia z obowiązku zapłaty minimalnego podatku dochodowego	891
3.3.1. Wyłączenie start-upów	892
3.3.2. Wyłączenie przedsiębiorstw finansowych	892
3.3.3. Wyłączenie podatników z powodu spadku przychodów	893
3.3.4. Wyłączenie podmiotów o prostej strukturze organizacyjno-prawnej	893
3.3.5. Wyłączenia branżowe	893
3.3.6. Wyłączenie grupy kapitałowej	894
3.3.7. Wyłączenie małych podatników	894
3.3.8. Wyłączenie spółek komunalnych	895
3.3.9. Wyłączenie podatników z powodu okresowej rentowności	895
3.3.10. Wyłączenie podatników postawionych w stan upadłości, likwidacji lub objętych postępowaniem restrukturyzacyjnym	895
3.3.11. Wyłączenie podatników, którzy zawarli umowę o współdziałanie	895
3.3.12. Wyłączenie instytucji finansowych objętych umowami faktoringu	896
3.3.13. Wyłączenie przedsiębiorstw górniczych	896
4. Podstawa opodatkowania	896
4.1. Przychody z innych źródeł przychodów	896
4.2. Koszty finansowania dłużnego	897
4.3. Koszty nabytych usług i wartości niematerialnych	898
4.4. Pomniejszenia podstawy opodatkowania	899
4.5. Alternatywna metoda ustalania podstawy opodatkowania	899
5. Rozliczenie podatku	900
Rozdział IX. Ceny transferowe (Ewelina Stumblewska-Urbaniak, Adam Zbroiński)	901
1. Wprowadzenie	901
1.1. Definicja cen transferowych	901
1.2. Obowiązki z zakresu cen transferowych przy zamykaniu roku podatkowego	902
1.2.1. Podmioty powiązane oraz podmioty realizujące transakcje z kontrahentami z tzw. rajów podatkowych	902
1.2.2. Zakres podmiotowy obowiązków dokumentacyjnych i raportowych	902
1.3. Terminy na wypełnienie obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych	904
2. Identyfikacja powiązań oraz definiowanie transakcji na potrzeby ustalenia obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych	904
2.1. Definicja podmiotów powiązanych	904
2.2. Definiowanie transakcji	905
2.3. Obowiązek respektowania zasady ceny rynkowej	906
3. Wypełnienie obowiązków dokumentacyjnych i sprawozdawczych towarzyszących zamykaniu roku podatkowego	907
3.1. Dokumentacja na poziomie lokalnym (<i>local file</i>)	907
3.1.1. Obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych za rok obrotowy	907
3.1.2. Progi dokumentacyjne	907
3.1.3. Zwolnienia z obowiązków dokumentacyjnych na poziomie lokalnym (<i>local file</i>)	909
3.1.4. Treść dokumentacji na poziomie lokalnym	910
3.1.5. Analiza danych porównawczych oraz informacje finansowe jako element dokumentacji lokalnej ..	911
3.1.6. Zwolnienie z obowiązku sporządzania analizy porównawczej lub analizy zgodności dla mikro- lub małych przedsiębiorców	912
3.1.7. Reguły <i>safe harbours</i> dla usług o niskiej wartości dodanej i pożyczek	913

3.2. Obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych dotyczącej transakcji z podmiotami z rajów podatkowych	914
3.2.1. Progi dokumentacyjne	914
3.2.2. Dodatkowe elementy dokumentacji lokalnej dotyczącej transakcji z rajami podatkowymi	915
3.3. Dokumentacja grupowa (<i>master file</i>)	915
3.3.1. Zakres podmiotowy dokumentacji grupowej	915
3.3.2. Zakres przedmiotowy dokumentacji grupowej	915
3.4. Informacja o cenach transferowych (TPR-C)	916
3.4.1. Oświadczenie TPR	916
3.4.2. Tryb i termin składania informacji o cenach transferowych TPR	917
3.4.3. Zawartość formularza TPR-C	917
4. Sankcje karne skarbowe w zakresie dokumentacji cen transferowych i informacji TPR	919
5. Informacja o grupie podmiotów – raport CbC i powiadomienie CbC-P	919
5.1. Zakres podmiotowy raportu CbC	919
5.2. Treść raportu CbC	920
5.3. Powiadomienie CbC-P	920
6. Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi a ustalenie wyniku podatkowego	920
6.1. Korekty cen transferowych	920
6.1.1. Założenia korekt wyrównawczych (<i>transfer pricing adjustment</i>)	920
6.1.2. Możliwość dokonania korekty	920
6.2. Porozumienia w sprawach ustalania cen transakcyjnych (APA)	922
6.3. Wpływ weryfikacji cen transferowych na wynik podatkowy	922
6.3.1. Weryfikacja trudnych do wyceny wartości niematerialnych i prawnych oraz restrukturyzacji	923
6.3.2. Możliwość przeprowadzenia recharakteryzacji transakcji lub jej nieroznalezienia	924
6.3.3. Sankcje podatkowe za brak zgodności zasadą ceny rynkowej	924
Rozdział X. Obowiązek raportowania schematów podatkowych (MDR) (Karol Klauziński, Paweł Rosiński)	925
1. Obowiązek raportowania schematów podatkowych (MDR) – wprowadzenie	925
2. Definicja schematu podatkowego	926
3. Podmioty zobowiązanie do raportowania MDR	928
4. Terminy raportowania MDR	929
5. Sankcje za naruszenie obowiązków MDR	930
6. Przykładowe zdarzenia mogące być schematem podatkowym lub jego elementem	931
6.1. Udzielenie lub otrzymanie pożyczki do/od podmiotu powiązanego	932
6.2. Transgraniczne płatności na rzecz podmiotu powiązanego	932
6.3. Przeniesienie bazy klientów	933
6.4. Wypłata dywidendy	933
6.5. Rozbicie kontraktu na kilka podmiotów	934
6.6. Przykładowe zdarzenia/transakcje/działania do analizy pod kątem obowiązków MDR	934
Część VII. Przejście z wyniku bilansowego na podatkowy oraz ustalenie podatku odroczonego	
Rozdział I. Wynik finansowy a dochód podatkowy (Artur Hołda)	939
1. Źródła powstania i charakter różnic pomiędzy prawem bilansowym a podatkowym	939
2. Ogólny schemat przejścia od wyniku finansowego do dochodu podatkowego	939
3. Przejście od przychodów i kosztów rachunkowych do przychodów i kosztów podatkowych	941
4. Przejście od wyniku finansowego do dochodu	941
4.1. Rzeczowe aktywa trwałe – inventarz żywego	941
4.2. Rzeczowe aktywa trwałe – odsetki z tytułu tymczasowego ulokowania środków pochodzących z kredytu zaciągniętego na budowę środka trwałego	942
4.3. Rzeczowe aktywa trwałe – darowizny z przeznaczeniem na zakup środka trwałego	942
4.4. Rzeczowe aktywa trwałe – dotacja na zakup środka trwałego	942
4.5. Amortyzacja środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych	943
4.6. Likwidacja/sprzedaż środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej	943
4.7. Aktywa – odpisy aktualizujące wartość aktywów	944
4.8. Wycena i sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej	944
4.9. Aktywa finansowe – wycena	944
4.10. Należności	945
4.11. Rezerwy	945
4.12. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	946

4.13. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	946
4.14. Transakcje w walutach obcych	946
5. Przykłady różnic i rozwiązań jednakowych w prawie podatkowym i bilansowym	946
5.1. Przykłady zdarzeń gospodarczych, wraz z ich skutkami, z rozróżnieniem na ujęcie zgodnie z prawem bilansowym i podatkowym	947
5.2. Korekta o dochody wolne od opodatkowania	949
Rozdział II. Podatek odroczonej (Anna Staszek)	952
1. Cel i założenia podatku odroczonego	952
1.1. Informacje wstępne	952
1.2. Uproszczenia	952
2. Ogólna procedura tworzenia rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	953
2.1. Różnice trwałe i różnice przejściowe między prawem bilansowym i podatkowym a powstawanie podatku odroczonego	953
2.2. Wartość podatkowa a wartość bilansowa	956
2.3. Różnice trwałe a różnice przejściowe	956
2.3.1. Różnice trwałe	956
2.3.2. Różnice przejściowe	957
2.4. Wycena na dzień bilansowy	958
2.4.1. Aktywa z tytułu podatku odroczonego powstałe w wyniku możliwości odliczenia straty podatkowej – zasady szczególne	958
2.5. Księgowania związane z odroczonym podatkiem dochodowym	960
2.6. Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zwiększące lub zmniejszające kapitał własny	962
2.7. Ustalanie podatku odroczonego a stawka podatkowa	963
2.8. Wykazywanie podatku odroczonego w sprawozdaniu finansowym	963
3. Przykłady obliczania wartości księgowej i podatkowej, różnic przejściowych oraz odroczonego podatku dochodowego	963
3.1. Informacje wstępne	963
3.2. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje w nieruchomości wyceniane według zasad stosowanych dla środków trwałych	964
3.3. Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe oraz inwestycje w nieruchomości wyceniane w wartości rynkowej	967
3.4. Zapasy	968
3.5. Należności długoterminowe i krótkoterminowe	968
3.6. Rezerwy na zobowiązania i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	969
3.7. Zobowiązania	970
3.8. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	971
3.9. Korekta kosztów okresu sprawozdawczego	971
3.10. Leasing (bilansowo ujmowany jako leasing finansowy) podatkowo traktowany jako leasing operacyjny ...	972
3.11. Strata podatkowa	972
4. Stosowanie zasady ostrożnej wyceny przy ustalaniu aktywów z tytułu podatku odroczonego	972
5. Ujawnianie informacji o podatku odroczonym w sprawozdaniu finansowym – podsumowanie	973
Część VIII. Wybrane zagadnienia zamknięcia rocznego z uwzględnieniem skutków podatkowych	
Rozdział I. Inwentaryzacja (Artur Hołda)	977
1. Cele przeprowadzania inwentaryzacji	977
2. Jednostki dokonujące inwentaryzacji	978
3. Inwentaryzacja na dzień bilansowy	978
4. Osoby odpowiedzialne za inwentaryzację	978
5. Poszczególne czynności inwentaryzacji	979
6. Komisja inwentaryzacyjna i zespoły spisowe	980
7. Outsourcing procesu inwentaryzacji	982
8. Obecność osób odpowiedzialnych podczas spisu z natury	983
9. Obecność biegłego rewidenta podczas inwentaryzacji	983
10. Techniki inwentaryzacyjne	983
10.1. Podział technik inwentaryzacyjnych	983
10.2. Spis z natury	984
10.2.1. Jednostki miary	986

10.2.2. Inwentaryzacja zapasów	986
10.2.3. Inwentaryzacja zapasów obcych drogą spisu z natury	987
10.3. Uzgadnianie sald	987
10.4. Weryfikacja stanów księgowych	988
10.5. Inwentaryzacja ciągła	989
10.6. Uproszczenia	990
11. Terminy inwentaryzacji	990
12. Szczegółowe regulacje dotyczące inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury	993
13. Inwentaryzacja poszczególnych składników majątkowych	993
13.1. Inwentaryzacja w szczególnych przypadkach	996
13.1.1. Inwentaryzacja paliw w bakach samochodów	996
13.1.2. Inwentaryzacja a technologia RFID	996
13.1.3. Inwentaryzacja za pomocą dronów	996
14. Rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych	996
14.1. Zagadnienia ogólne	996
14.2. Niedobory zawinione i nadwyżki zgodne z przepisami podatkowymi	997
14.3. Ustalanie różnic inwentaryzacyjnych	999
14.4. Ewidencja różnic inwentaryzacyjnych w księgach rachunkowych	1000
14.5. Wycena niedoborów i jej skutki księgowe	1001
15. Ocena przydatności gospodarczej inwentaryzowanych składników	1002
16. Protokół z rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych	1003
17. Zasady przechowywania dokumentacji inwentaryzacyjnej	1003
Rozdział II. Zamknięcie roku a kraj kosztów (Artur Hołda)	1004
1. Istota kręgu kosztów w zamknięciu rocznym	1004
2. Podstawowe ewidencje kosztów operacyjnych	1004
3. Ewidencyjne ustalanie wyniku ze sprzedaży (wariant porównawczy i kalkulacyjny)	1010
4. Zmiana stanu produktów w zamknięciu rocznym	1011
5. Obroty wewnętrzne a zamknięcie roczne	1014
6. Kraj kosztów w systemach ERP	1018
Rozdział III. Praktyczne aspekty kontroli kręgu kosztów (Magdalena Chomuszko)	1020
1. Zmiana stanu produktów w zamknięciu rocznym	1020
1.1. Księgowanie prezentacyjne (KK_przykład1_księgowania.xlsx)	1020
1.2. Narzędzie w Excelu automatyzujące ustalenie zmiany stanu na podstawie JPK_KR (KK_JPK_przykład1.xlsx)	1025
2. Obroty wewnętrzne a zamknięcie roczne	1027
2.1. Księgowanie prezentacyjne (KK_przykład2_księgowania.xlsx)	1027
2.2. Narzędzie w Excelu automatyzujące ustalenie zmiany stanu na podstawie JPK_KR (KK_JPK_przykład2.xlsx)	1030
Rozdział IV. Leasing (Artur Hołda, Anna Staszek)	1031
1. Definicja i różne rodzaje leasingu	1031
1.1. Cechy charakterystyczne umowy leasingowej	1031
1.2. Definicja leasingu zgodnie z KC	1031
1.3. Pojęcie umowy leasingu zgodnie z KSR 5	1032
1.4. Umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi	1032
1.5. Leasing według nowego MSSF 16	1033
1.6. Rodzaje leasingu	1034
1.6.1. Leasing bezpośredni i leasing pośredni	1034
1.6.2. Leasing zwrotny i leasing odnawialny	1034
1.6.3. Leasing operacyjny i leasing finansowy	1034
2. Klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego zgodnie z prawem bilansowym i podatkowym	1035
2.1. Leasing finansowy i operacyjny w prawie bilansowym i podatkowym	1035
2.2. Klasyfikacja umów leasingu zgodnie z prawem bilansowym	1035
2.3. Klasyfikacja umów leasingu zgodnie z prawem podatkowym	1037
2.3.1. Wyjaśnienie pojęć podatkowych w zakresie leasingu	1037
2.3.2. Leasing operacyjny w prawie podatkowym	1038
2.3.3. Leasing operacyjny a najem zgodnie z prawem podatkowym	1038
2.3.4. Leasing finansowy zgodnie z prawem podatkowym	1039

2.3.5. Zmiana postanowień umowy leasingu według przepisów podatkowych	1040
3. Ujmowanie leasingu zgodnie z prawem bilansowym	1040
3.1. Uwagi wstępne	1040
3.2. Leasing operacyjny w prawie bilansowym	1041
3.2.1. Leasing operacyjny – ewidencja u korzystającego	1041
3.2.2. Leasing operacyjny – ewidencja u finansującego	1042
3.3. Leasing finansowy w prawie bilansowym	1045
3.3.1. Leasing finansowy – ewidencja u korzystającego	1045
3.3.2. Leasing finansowy – ewidencja u finansującego	1052
3.3.3. Leasing zwrotny	1053
4. Leasing w prawie podatkowym	1055
4.1. Zasady ujmowania przychodów i kosztów z tytułu umowy leasingu	1055
4.2. Leasing operacyjny	1055
4.3. Leasing finansowy w prawie podatkowym	1056
4.4. Przeniesienie na rzecz osoby trzeciej wierzytelności z tytułu opłat leasingowych	1056
4.5. Leasing a podatek od towarów i usług	1057
4.5.1. Leasing finansowy w VATU	1057
4.5.2. Leasing operacyjny w VATU	1057
4.5.3. Opodatkowanie podatkiem od towarów i usług leasingu samochodów	1057
4.6. Problemy związane z podatkowym ujęciem leasingu	1058
4.6.1. Świadczenie zarazem usługi leasingu i ubezpieczenia	1058
4.6.2. Opłata wstępna w leasingu operacyjnym	1058
5. Ujęcie księgowego leasingu finansowego traktowanego podatkowo jako leasing operacyjny w księgach rachunkowych	1059
6. Prezentacja skutków umowy leasingu w sprawozdaniu finansowym	1065
Rozdział V. Kontrakty długoterminowe (Artur Hołda, Anna Staszek)	1067
1. Umowy uznane za kontrakty długoterminowe	1067
2. Umowy, które nie są uznawane za kontrakty długoterminowe	1068
3. Podstawowe definicje	1068
3.1. Umowa o cenę „koszt plus”	1068
3.2. Umowa o cenach ryczałtowych	1068
4. Przychody z umowy kontraktu długoterminowego	1068
5. Koszty wykonania kontraktu długoterminowego	1069
6. Warunki łączenia i rozdzielania umów długoterminowych	1070
7. Ustalenie stopnia zaawansowania na dzień bilansowy kontraktu długoterminowego	1071
7.1. Metoda stopnia zaawansowania prac	1071
7.1.1. Metoda obmiaru wykonanych prac	1071
7.1.2. Metoda kosztowa	1071
7.2. Metoda zysku zerowego	1072
8. Ustalenie przychodów i kosztów na dzień bilansowy z kontraktu długoterminowego	1073
8.1. Zagadnienia ogólne	1073
8.2. Sposoby ustalania przychodów i kosztów	1073
8.2.1. Umowy w cenach stałych	1073
8.2.2. Umowy „koszt plus”	1074
8.2.3. Metoda zysku zerowego	1074
9. Przychody i koszty z kontraktów długoterminowych zgodnie z prawem podatkowym	1075
10. Wykazywanie kontraktów długoterminowych w sprawozdaniu finansowym	1077
11. Uproszczenia w ujmowaniu kontraktów długoterminowych	1078
12. Kompleksowy przykład	1078
12.1. Założenia	1078
12.2. Ustalenie przychodów i kosztów metodą obmiaru stopnia zaawansowania wykonanych prac	1079
12.3. Ustalenie przychodów i kosztów metodą kosztową	1083
12.4. Ustalenie przychodów i kosztów metodą zysku zerowego	1088
13. Wycena kontraktów długoterminowych w kryzysowym 2023 r.	1092

Przejdź do księgarni →

